

УДК 612.311.1+616.31-007]-053.2(477.85)

Н.Б. Кузняк, О.І. Годованець, А.В. Бамбуляк

ДИНАМІКА ПРОРІЗУВАННЯ ПОСТІЙНИХ ПЕРШИХ МОЛЯРІВ У ДІТЕЙ М. ЧЕРНІВЦІ

Кафедра хірургічної та дитячої стоматології (зав. - доц. Н.Б. Кузняк)
Буковинського державного медичного університету, м. Чернівці

Резюме. Проведено стоматологічне обстеження 450 дітей віком від 5 до 7 років, які проживають у м. Чернівці. Встановлено, що прорізування перших постійних молярів у дітей м. Чернівці відбувається у віці 5-7 років із максимальною активністю процесу в 6 років. Незначну затрим-

ку процесів прорізування перших постійних молярів виявлено в дітей Садгірського району, що ймовірно пов'язано з особливостями водопостачання даної території.

Ключові слова: діти, перші постійні моляри, терміни прорізування.

Вступ. Однією із пріоритетних позицій екзогенної профілактики карієсу в дітей є збереження інтактними перших постійних молярів. Саме ці зуби першими з'являються в постійному прикусі та функціонують найдовший проміжок часу. Перші постійні моляри - це "золотий ключ оклюзії", оскільки без них неможливий нормальний розвиток зубощелепного апарату дитини, зокрема формування оклюзії, пародонтального комплексу та скронево-нижньощелепного суглоба. Тому зрозуміло, що зберегти їх здоровими - одне з важливих завдань дитячого лікаря-стоматолога. Із цією метою використовують низку заходів екзогенної профілактики, зокрема герметизацію фісур, місцеве застосування різноманітних ремінералізуючих середників. Для підвищення ефективності даних заходів їх необхідно максимально наблизити до термінів прорізування зубів, коли активно відбувається процес вторинної мінералізації емалі та тканини зуба найбільш чутливі до карієсогенних чинників [5].

За даними літератури [2], перші постійні моляри з'являються в дітей у віці 5-6 років. На процеси прорізування зубів можуть впливати ряд загальних чинників, тому важко визначити середні терміни прорізування для дітей навіть у межах нашої держави. Низка авторів [1,3,4,6] відмічають відхилення від середньостатистичних даних у різних регіонах і пов'язують це з різними антропогенними, геохімічними, екологічними чинниками. Тому знання регіональних особливостей термінів прорізування зубів вкрай важливе при розробці та впровадженні різних профілактичних програм.

Результати наших досліджень, безперечно, зацікавлять і педіатрів, оскільки прорізування зубів є одним із показників нормального розвитку дитини, а відхилення в термінах може свідчити про певні соматичні негаразди.

Мета дослідження. Визначити терміни прорізування постійних перших молярів у дітей м. Чернівці для подальшої розробки регіональної програми профілактики карієсу зубів.

Матеріал і методи. Обстежено 450 дітей, які проживають у різних районах м. Чернівці: Шевченківському, Першотравневому та Садгірському. Відповідно до віку діти були розподілені на три групи: I група - діти віком 5 років; II група - діти віком 6 років; III група - діти віком 7 років. Кожна з груп нараховувала 150 осіб, по 50 з кожного району.

Обстеження проводилося в медичних кабінетах дитячих дошкільних установ і шкіл, а також у стоматологічних кабінетах загальноосвітніх навчальних закладів. Використовувалися загальноприйняті методи огляду стоматологічного хворого. Статистична обробка даних проведена методом варіаційної статистики з використанням критерію Стьюдента за допомогою комп'ютерної програми "STATGRAPHICS" (2001).

Результати дослідження та їх обговорення. Динаміка прорізування постійних перших молярів у дітей різних вікових груп м. Чернівці в цілому представлена на діаграмах (рис. 1).

Відповідно до даних діаграм у 96 дітей із 150 обстежених віком 5 років були відсутні перші постійні моляри. При огляді ротової порожнини 54 дітей цього ж віку виявлено ознаки прорізування зубів: візуально спостерігалися коронки від одного до чотирьох молярів. Привертає увагу той факт, що більшість обстежених I групи характеризувалася наявністю лише одного постійного моляра, як правило, 46-го зуба. Це свідчить про початок активного процесу прорізування зубів у дітей даного віку в цілому.

Обстеження групи дітей 6 років, тобто старших на 1 рік від попередньої, показали значні зміни досліджуваних показників. Переважна більшість дітей (129 осіб) мала перші постійні моляри. Лише у 21 особи на момент обстеження не спостерігалось жодного постійного зуба.

У віці 7 років майже всі діти (138 із 150 III групи) мали чотири перші постійні моляри. У 10 обстежених завершувалися процеси прорізування, а у 2 дітей діагностовано тільки молочні зуби. Одержані дані, закономірно, є діаметрально протилежними від показників I групи.

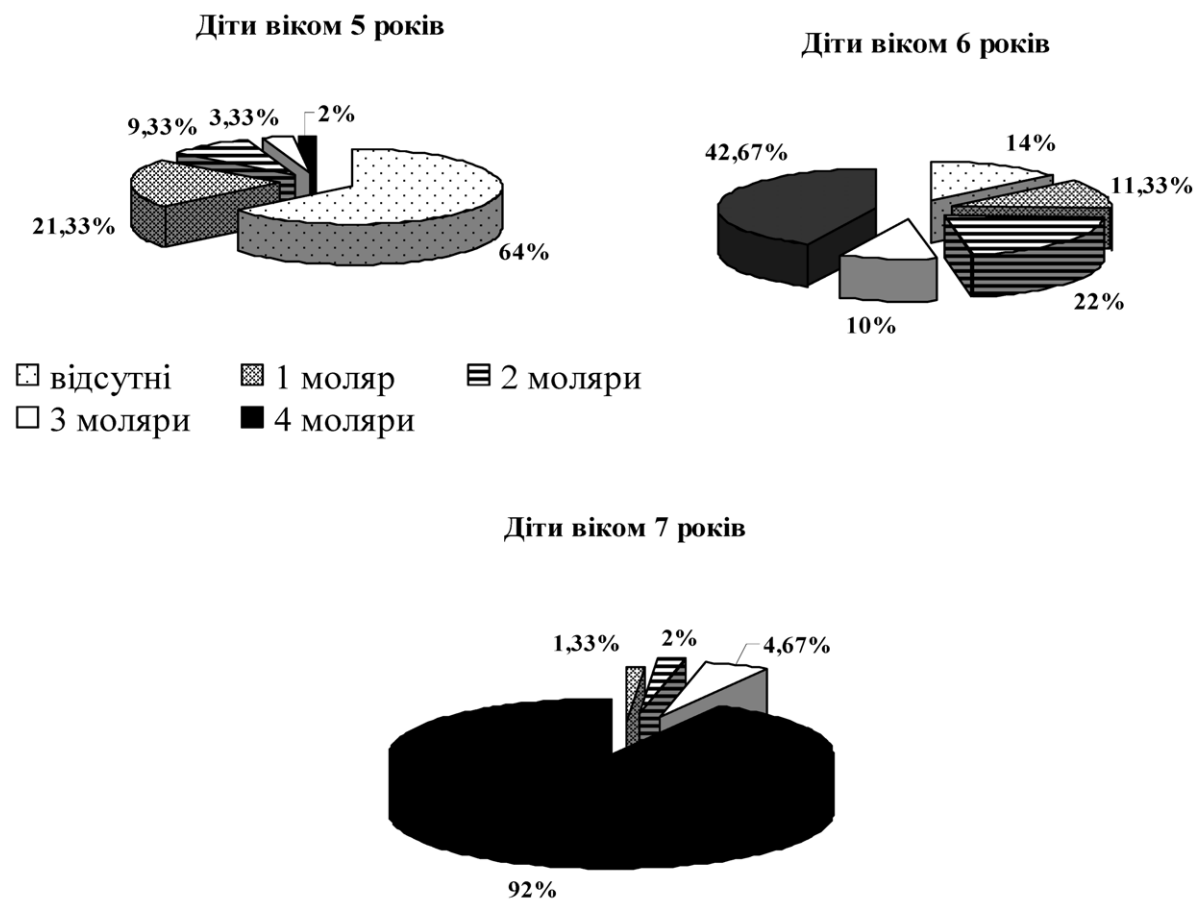

Рис. 1. Динаміка прорізування постійних перших молярів у дітей м. Чернівці

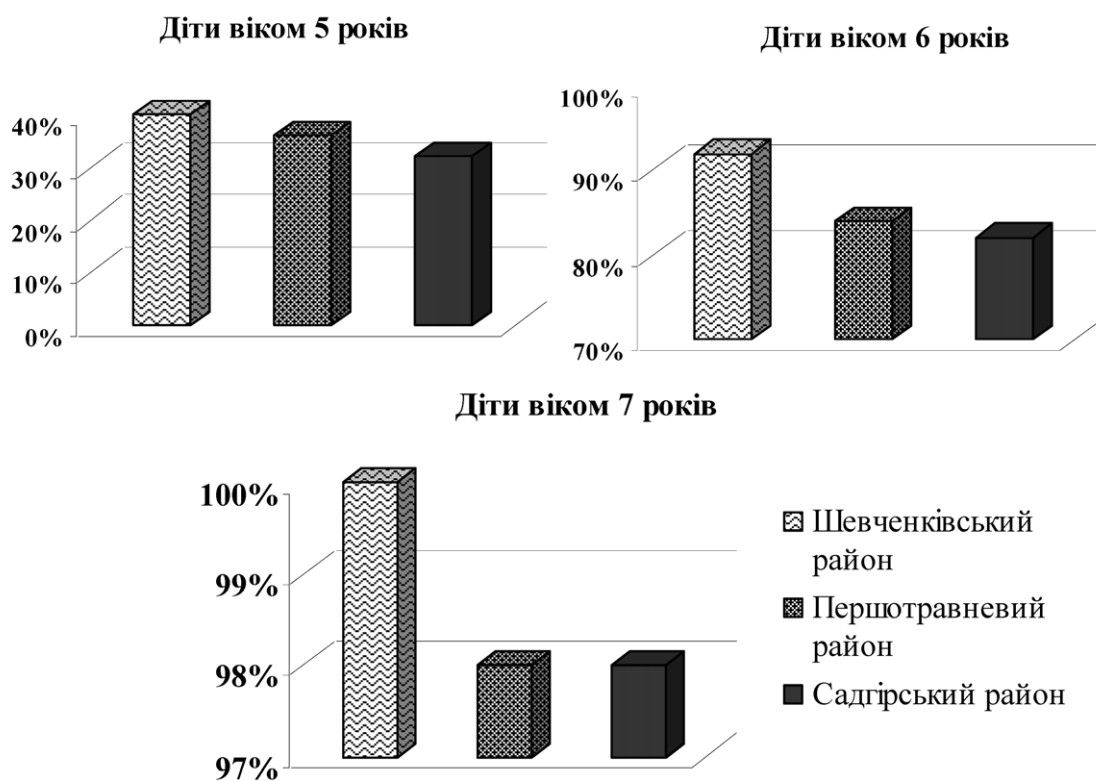

Рис. 2. Кількісні показники прорізування постійних перших молярів у дітей різних районів м. Чернівці

Зіставлення досліджуваних параметрів по районах міста показали такі результати (рис. 2): у Шевченківському районі кількість дітей із першими постійними молярами була більшою в усіх трьох вікових групах. Дещо нижчими показники були в Першотравневому та Садгирському районах.

Спостерігалася вірогідна відмінність між кількістю дітей із наявними першими постійними молярами в Шевченківському та Садгирському районах як у першій, так і в другій вікових групах.

Враховуючи те, що більшість мешканців Садгирського району мають децентралізоване водопостачання, то можна припустити, що це пов'язано з особливостями мікроелементного складу підземних вод.

Висновки

1. Встановлено, що прорізування перших постійних молярів у дітей м. Чернівці відбувається у віці 5-7 років із максимальною активністю процесу в 6 років.

2. Виявлено незначну затримку процесів прорізування перших постійних молярів у дітей Садгирського району, що ймовірно пов'язано з особливостями водопостачання даної території.

Перспективи подальших досліджень. Адаптація загальнодержавних програм профілактики карієсу зубів до регіональних особливостей встановлення зубощелепного апарату дітей.

Література

1. Антипкін Ю.Г. Стан здоров'я дітей в умовах дії різних екологічних чинників / Ю.Г. Антипкін // Мистецтво лікування. - 2005. - №2. - С.16-23.
2. Терапевтическая стоматология детского возраста / [Л.А. Хоменко, Ю.Б. Чайковский, А.В. Савичук и др.]; под ред. Л.А. Хоменко.-К.: Книга плюс, 2007.- 816с.
3. Хоменко Л.О. Стоматологічне здоров'я дітей України, реальність, перспектива / Л.О. Хоменко // Наук. вісн. Націонал. мед. ун-ту ім. О.О. Богомольця "Стоматологічне здоров'я - дітям України". - 2007. - №3. - С.11-14.
4. Чешко Н.Н. Динамика прорезывания постоянных первых моляров у детей из зоны радиационного неблагополучия в республике Беларусь / Н.Н. Чешко // Сучасний стан і актуальні проблеми ортопедичної стоматології: Матеріали міжнар. наук.-практ. конференції. - Івано-Франківськ, 2005. - С.111-112.
5. Harris R. Risk factors for dental caries in young children: a systematic review of the literature / R. Harris, A.D. Nicoll, P.M. Adair // Community Dent. Health. -2004. -Vol. 21. -P.71-85.
6. Kjaer Inger. Classification and sequelae of arrested eruption of primary molars / Inger Kjaer, Merete Fink-Jensen, Jens Ove Andreasen // International Journal of Paediatric Dentistry. -2008. -Vol. 18. -P.11-17.

ДИНАМИКА ПРОРЕЗЫВАНИЯ ПОСТОЯННЫХ ПЕРВЫХ МОЛЯРОВ У ДЕТЕЙ Г. ЧЕРНОВЦЫ

Н.Б. Кузник, О.И. Годованец, А.В. Бамбуляк

Резюме. Проведено стоматологическое обследование 450 детей в возрасте от 5 до 7 лет, которые проживают в г. Черновцы. Установлено, что прорезывание первых постоянных моляров у детей г. Черновцы происходит в возрасте 5-7 лет с максимальной активностью процесса в 6 лет. Незначительную задержку процессов прорезывания первых постоянных моляров обнаружено у детей Садгорского района, что, по всей вероятности, связано с особенностями водоснабжения данной территории.

Ключевые слова: дети, первые постоянные моляры, сроки прорезывания.

DYNAMICS OF SIXTH-YEAR MOLAR ERUPTION IN CHILDREN OF THE CITY OF CHERNIVTSI

N. B. Kuzniak, O. I. Hodovanets', A. V. Bambuliak

Abstract. A stomatological examination of 450 children aged from 5 to 7 years, living in the City of Chernivtsi, has been carried out. It has been found out that the eruption of the sixth-year molars in children of the City of Chernivtsi occurs at the age of 5-6 years with the maximal activity at the age of 6 years. An insignificant delay of the erupting processes of six-year molars has been revealed in children of the Sador district that is, probably, connected with the specific characteristics of the water supply of this particular territory.

Key words: children, sixth-year molars, eruption terms.

Рецензент – д.мед.н. О.Б.Беліков

Bukovinian State Medical University (Chernivtsi)

Buk. Med. Herald. – 2010. – Vol. 14, №3 (55). – P.33-35.

© Н.Б. Кузник, О.И. Годованец, А.В. Бамбуляк, 2010

Надійшла до редакції 25.05.2010 року